

DOM 108

Bilten
Zavoda Marianum
in salezijanskega
poslanstva
v Veržeju 2020

Koronavirus, priložnost ali skušnjava?

PETER PUČNIK sdb
direktor Zavoda Marianum Veržej

Drugi sodelavci, spoštovani gostje in prijatelji Zavoda Marianum Veržej.

Poslovali smo se od leta, ki ga v začetku njegovega teka nihče ni pričakoval v toliki drugačnosti od drugih let. Bi človek rekel: »Saj ni res, pa je!« Kot za vsakega izmed vas je tudi za nas salezijance in sodelavce v Veržeju bilo to leto ekstremno drugačno. Niti pomisliti si ne bi upali, da bo hiša pol leta prazna – brez gostov, saj so rezervacije za bivanje v njej že za več kot pol leta naprej kazale polno zasedenost le-te. Tako smo se s sodelavci hote ali nehote morali soočiti z nastalimi razmerami. Ker vas je bilo veliko, ki ste poklicali ali pa nam pisali z vprašanji, kako smo, kako se soočamo s koronakrizo, se vam na tem mestu iskreno zahvaljujem za pozornost in podporo.

Veliko nam pomeni, da smo povezani tudi v takih trenutkih, ki niso ravno »rožnati«. Če bi vam želel odgovoriti na vprašanja, kako smo, kaj delamo, kako se soočamo z nastalimi razmerami, bi lahko rekel, da smo tudi te razmere vzeli bolj kot izziv in priložnost, da se s težavo soočimo ter skušamo kaj dobrega narediti in ne kot skušnjava, ki bi nam jemala energijo in nas zamorila.

Zato bi vam lahko dal neke vrste odgovor s prisposodbo iz klasične literature, ki nas spodbuja, kako se

lotiti težav, ki nam jih prinese življenje. V njej nastopata junaka Odisej in Orfej. Zgodba pripoveduje, kako so sirene, prelepe demonske prebivalke otoka na zahodu velikih voda, le-te so na pol ženske in na pol ptice, z urokom svojega petja zapeljevale mornarje, ki so morali pluti skozi tamkajšnjo morskjo ožino. Mornarji se jim niso mogli upreti in vsi so morali umreti, ker so se njihove ladje razbile ob pečinah. Ko se je nekoč Odisej, znan kot pogumen in spreten mož in še posebno iznajdljiv v nevarnostih, vračal domov, je svoje tovariše hotel obvarovati pred zapeljivostjo siren tako, da jim je zamašil ušesa z voskom. Tako namreč deklet - siren ne bi slišali. Sebe pa je dal močno privezati k jamboru, da bi lahko slišal njihov glas brez usodnih posledic. Tako so se rešili pogube. Drugače je storil Orfej, junak iz grške mitologije, ki je s svojim petjem in igranjem na liro očaral vsakogar. Enake težave se je lotil na tak način, da je to nevarno morskjo ožino z zapeljivimi sirenami prečkal tako, da jih je on s svojim petjem in igranjem na liro očaral. Očaral jih je tako močno, da so mu sledile in postale popolnoma nemočne v zapeljevanju.

Evo, s to zgodbo bi rad nekoliko opisal, kako smo se sodelavci in sobratje salezijanci soočali z epidemijo ter krizo v tem času. Želeli smo biti podobni Orfeju in ne Odiseju. Odločili smo se, da bomo naredili vse tisto, kar lahko naredimo v prid naše ustanove, da

ne bomo »jokali« in se pritoževali, ampak naredili kaj koristnega za čas, ko boste gostje in prijatelji zopet napolnili našo hišo. Tako je bilo opravljenih veliko majhnih in tudi velikih del v hiši, za katera v času polnega obratovanja le-te ni mogoče. Za čas med prvim in drugim valom epidemije lahko rečemo, da smo dali »koronavirus v karanteno« ter bili zelo uspešni, saj smo ta čas izkoristili v polni meri za razne programe, ki ste se jih mnogi izmed vas tudi udeležili.

Ob tem bi se rad iskreno zahvalil sodelavcem Zavoda Marianum, ki so v tem času dali vse svoje moči na razpolago, da je lahko ustanova delovala na polno in smo vsaj delno nadomestili izgubljene priložnosti.

Letni bilten, ki ga imate v rokah, je letos razmeram primerno tudi bolj skromen, saj je bilo precej manj dogodkov v naši hiši. Lahko pa rečem, da je bilo vse, kar je bilo narejeno, narejeno z veseljem in veliko mero srčnosti.

Kljub temu da še ne vemo, kaj nas čaka v prihodnjih mesecih, vas že zdaj vabim, da se kaj oglasite, da pridete v goste in preživite nekaj dni z nami. Verjamem, da bomo lahko skupaj preživeli še veliko lepih trenutkov.

V letu, ki smo ga v teh dneh začeli, vam želim zdravja, veselja, blagoslova in odpornosti na vsakovrstne viruse, tako telesne, kakor duhovne. 😊

Za čas med prvim in drugim valom epidemije lahko rečemo, da smo dali »koronavirus v karanteno« ter bili zelo uspešni, saj smo ta čas izkoristili v polni meri za razne programe, ki ste se jih mnogi izmed vas tudi udeležili.

Marijanišče in penzion Mavrica v koronskem letu

PRIMOŽ KOROŠEC sdb
vodja Marijanišča

Ko sem v lanskem letu za glasilo DOM pisal članek, sem se spraševal, kako zaobjeti vse, kar se je med letom dogajalo in s kom vse smo se srečali na naših programih. Tudi letos se seveda sprašujem podobno, je pa bilo letošnje leto v marsičem precej drugačno od predhodnih. Glavni razlog je bil vsem znani covid-19, s katerim nismo imeli težav samo v Sloveniji ampak po celem svetu. Slovo od leta 2019 in prehod v leto 2020 sta se pričela v Marijanišču s tradicionalnim silvestrovanjem za družine, nadaljevalo se je z usposabljanjem animatorjev iz celotne Slovenije, obiskom bodočih birmancev iz Murske Sobotice ter končalo s pevskim vikendom z okrog 120 mladimi, ki so navdušeno vadili in prepevali nove pesmi, ki jim bodo prav prišle npr. pri popestritvi sv. maš v njihovih župnijah.

Bilo je več pogovorov z ljudmi, za katere si prej nismo vzeli dovolj časa, načrtovanja kdaj in če sploh se bomo odpravili od doma in kaj vse bomo takrat storili.

Pričetek meseca februarja je bil v znamenju obiska pevskega zbora Gimnazije Ptuj in pevskega zbora z Vojnika ter obiskom kmetov iz celotne Slovenije, saj že vrsto let v začetku meseca februarja organiziramo »vikend za kmete« pod naslovom Lepo je res na deželi. Vsako leto se trudimo, da bi pripravili

zanimiv program, še posebej ker se mnogi vračajo in je potrebno vedno misliti, kaj bi jim v novem letu zanimivega in koristnega pripravili. Kmalu za tem so nas obiskali dijaki Gimnazije Želimlje, ki že vrsto let hodijo k nam na »dneve komunikacije« in prve zakonske skupine (Družina in življenje, zakonska skupina s Koroškega pod vodstvom Simona Potnika in zakonska skupina iz Maribora pod vodstvom Franca Brečka). Tudi člani folklornih skupin nas radi obiščejo in tako smo v drugi polovici meseca februarja gostili folklorno skupino iz Ložnice, malo kasneje pa animatorje iz Kranja. V času zimskih počitnic pa smo organizirali vsakoletne duhovne vaje za ministrante in ministrantke. In tako se je, četudi je imel dan več, tudi mesec februar iztekel.

V začetku meseca marca so bili naši pogledi že uprti daleč v prihajajoče mesece. Glede na rezervacije in povpraševanje se nam je obetala uspešna sezona, in čeprav se je pomlad komaj pričela, smo imeli že nekatere rezervacije do pozne jeseni. Pripravljali smo programe za pomlad in poletje ter poskusili izkoristiti vsak prosti trenutek, da bi se čim bolj pripravili na obisk

naših gostov in da nas čas ne bi prehitel.

Slišali smo sicer za razmere v Italiji in drugje po svetu, vendar se je vse zdelo precej oddaljeno. Nato pa se je prej kot v tednu dni vse spremenilo. V nedeljo, 8. marca, smo, kot je bilo predvideno, sprejeli manjšo skupino salezijancev, ki so se nameravali udeležiti vsakoletnih duhovnih vaj v Veržeju, tri dni za tem pa smo že prejeli s strani države obvestilo, da naj se pripravimo na zaprtje naše ustanove, ker se zapirajo tudi ostale javne ustanove.

Več kot tri mesece je bilo Marijanišče zaprto, vendar nam ni bilo dolgčas. Skozi celotno leto se trudimo, da je stavba Marijanišča čista in dobro vzdrževana, omejnjeni trije meseci pa so nam dali priložnost, da se lotimo nekoliko večje in bolj temeljite obnove. Ker je bilo gibanje omejeno, smo se odločili, da se v samoorganizaciji, kot je bilo omenjeno, lotimo obnove prostorov Marijanišča. Velik del Marijanišča smo tako do meseca maja prepletkali, popravili poškodbe na hodnikih in v sobah, uredili sonaravni vrt in kamp ter preuredili prostore za čas, ko bomo lahko zopet sprejeli goste in bodo

še vedno veljali nekatera priporočila in ukrepi v zvezi s preprečevanjem nadaljnega širjenja covid-19. Čas zaprtja je bil čas negotovosti, mnogih vprašanj in iskanja odgovorov. Iskanja odgovorov kdaj in kako bomo lahko zopet odprli naše prostore in končno naznanili našim gostom, da se lahko vrnejo. Bil pa je tudi čas, ko smo si lahko vzeli čas zase, nekoliko spremenili svoj delovni ritem in se posvetili rečem, za katere prej ni bilo časa, npr. prebiranju knjig in člankov, ki nam koristijo pri našem delu, sprostitvi pri delu na vrtu, urejanju knjižnice in učenju novih glasbenih instrumentov, spoznavanju novih računalniških programov in komunikacije preko njih (npr. Zoom). Bilo je več pogovorov z ljudmi, za katere si prej nismo vzeli dovolj časa, načrtovanja kdaj in če sploh se bomo odpravili od doma in kaj vse bomo takrat storili (glede na to, katere trgovine so bile odprte) in iskanja po žepih zaščitne maske in ne telefona, kajti v trgovino si lahko vstopil brez mobitela, brez zaščitne maske pa malo težje, in vsakodnevnega preverjanja aktualnih novic s strani raznih državnih organov.

Pomlad se je počasi prevešala v poletje, in kakor pravi ljudska

modrost: »Kdor čaka, dočaka«, smo tudi mi dočakali izboljšanje razmer in ob koncu meseca junija znova odprli vrata Marijanišča ter sprejeli prve goste, ki so že nestrpnost pričakovali »zeleno luč«, da lahko pridejo počitnikovat v Veržej. Razmere glede epidemije so se sicer izboljšale, vendar je še vedno grozila nevarnost, da bomo morali znova zapreti naše prostore, če ne bomo previdni oz. ne bi upoštevali priporočil s strani države v zvezi z aktualno problematiko v Sloveniji. Nošenje zaščitnih mask in redno razkuževanje rok je postala rutina, in čeprav smo se na začetku nekoliko spraševali, kako bodo gostje sprejeli ta pravila, smo bili presenečeni nad njihovo »disciplino«. Tudi obede smo organizirali nekoliko drugače, v manjših skupinah, in bili presenečeni nad pohvalami gostov glede organizacije. Turistični boni, ki so jih lahko koristili naši gostje, so nam vsekakor pomagali, tudi zaradi tega, ker smo preko njih navezali stike z novimi gosti in skupinami, ki so sicer v preteklosti že slišali za nas, a so letos prvič prišli na dopust v Veržej. Če so bili poletni meseci bolj rezervirani za družine z majhnimi otroki, pa smo v septembru in oktobru dali večji

poudarek pri nekoliko starejših generacijah. Prisluhnilo smo njihovim željam in pripravili nekaj novih programov, za katere smo menili, da jim bodo všeč. Zadovoljni smo bili, ko smo videli, da smo se pravilno odločili. Hvaležni smo tudi nekaterim našim stalnim gostom, ki so izkoristili dane razmere in med starejšimi v domačem kraju organizirali skupine ter jih pripeljali v Veržej. Mnogi med njimi so morda bili prvič po dolgih letih zopet na dopustu oz. nekoliko dlje od domačega kraja.

Ko se sedaj ob koncu leta oziramo nazaj, lahko rečemo, da je za nami uspešna, vendar na trenutke tudi naporna poletna in jesenska sezona. Vsi zaposleni smo se trudili, da bi se naši gostje dobro počutili in da bi jim v danih razmerah lahko ponudili kakovostne in zanimive programe, čeprav nekoliko spremenjene. Veseli pa smo tudi, ker so naši gostje odhajali od nas zadovoljni in z obljubo, da se še vrnejo.

Četudi je trenutno (zopet zaradi korone) čas zatišja, pa ne počivamo, pripravljamo programe, razmišljamo o spremembah v Marijanišču ter poskušamo prisluhniti željam in prošnjam naših gostov.

Bil pa je tudi čas, ko smo si lahko vzeli čas zase, nekoliko spremenili svoj delovni ritem in se posvetili rečem, za katere prej ni bilo časa.

Dejavnosti v rokodelskem centru DUO Veržej

IRIS BALAŽIČ
Center DUO Veržej

Center domače umetnostne obrti je prostor, v katerem naša domišljija vodi roke in nas ponese v svet ustvarjanja. Vse leto so naše prostore polnile skupine in individualni gostje, ki so prišli iskat znanje, spretnosti ali zgolj sprostitve. Žal je letošnje leto zaznamovala epidemija covid-19, tako da je bilo obiskovalcev bistveno manj kot prejšnja leta, a smo se toliko bolj potrudili za goste, ki so prišli na obisk v naše kraje.

V letu 2020 uspešno zaključen tečaj usposabljanja za NPK

Zavod Marianum Veržej je v sodelovanju z Zavodom RS za zaposlovanje tudi v letošnjem letu izvedel 180-urni tečaj usposabljanja za pridobitev Nacionalne poklicne kvalifikacije lončarja. Tečaj je uspešno zaključilo 13 kandidatke pod budnim očesom mentorice Urške Ambrož. Kandidatke so poleg znanja in spretnosti pridobile tudi veliko novih prijateljstev, ki jih bodo spremljala na njihovi poti. Zavedamo se, da so to majhni, a pomembni koraki, ki močno vplivajo na ohranjanje rokodelske dediščine in dajejo upanje, da rokodelska dejavnost tudi v prihodnje ne bo pozabljena.

Dejavnosti projekta Ethos Land

Naše mobilne hiške, ki smo jih postavili lansko leto, so v letošnjem poletju predstavljale zavetje in namestitev številnim turistom.

Poleti smo izvedli dve otroški koloniji, kjer so se otroci skozi različne delavnice urili v ročnih spretnostih, odkrivali naravne materiale iz domačega okolja in se zabavali. Prav tako pa smo skozi igro poskrbeli za razgibanje in sproščanje na svežem zraku. Tako sta naš kamp napolnila otroški smeh in rajanje veselih, radovednih ter vedoželjnih otrok.

Konec avgusta smo izvedli craft kolonijo, kjer so se likovnice, umetnice in ustvarjalke po duši lahko preizkusile v ustvarjanju z glino, nekatere pa so že osvojeno znanje delile z manj izkušenimi. Druženje

je bilo nepozabno, polno novih izkušenj in doživetij.

Kolonije so potekale v okviru programa sodelovanja Interreg V-A SI-HU 2014–2020, projekt Ethos Land, ki je sofinanciran iz sredstev ESRR, po pogodbi o sofinanciranju št. SIHU190. Pri izvedbi kolonij nam je pomagal Zavod Mali vüče-jok.

Sodelovanje v projektu Point natura 2000

Kot partner v projektu Point natura 2000 smo sodelovali z Občino Veržej. V občini Veržej je nova pridobitev info točka Point natura, kjer smo pilotsko izvedli tri izobraževalne module »Plavček zvedavček«. Dva za zadnjo triado osnovne šole in enega za skupino otrok iz Zavoda Veržej s čustveno-vedenjskimi in učnimi težavami.

Prav tako smo zaradi situacije z epidemijo pilotsko izvedli predstavitve turističnega programa »Plavčkove kolesarske poti« preko spletne aplikacije Zoom.

Projekt Mala šola lončarstva

V letošnjem letu smo pričeli z Operacijo »Mala šola lončarstva«, ki je sofinancirana s strani Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Nosilec operacije je Zavod Marianum Veržej, partnerji v projektu so Osnovna šola Veržej, Osnovna šola Gornja Radgona, Osnovna šola Križevci pri Ljutomeru in Podružnica Cvetka Golarja Ljutomer.

V začetku poletja smo nabavili potreben lončarski material, septembra pa pričeli s pilotskim izvajanjem interesne dejavnosti Mala šola lončarstva na štirih prleških osnovnih šolah, ki so partnerji v projektu. S tem projektom želimo prenos znanja rokodelstva prenesti na mlajše generacije in vse skupaj še nadgraditi. Želimo, da mentorji skozi izvajanje dobijo dodatna strokovna znanja in spretnosti, s katerimi bodo tudi po izteku Operacije lahko samostojno nadaljevali z izvajanjem dejavnosti lončarstva na šoli. Po izvedenem pilotnem programu Mala šola lončarstva

bomo pripravili tudi predlog za izbirni predmet Lončarstvo in ga dali v presojo na Ministrstvo za šolstvo.

Barvite in raznolike razstave

Kot vsako leto se v Rokodelskem centru DUO Veržej trudimo svojo ponudbo in prodajo izdelkov popestriti tudi z različnimi razstavami. Tako smo za vas skozi poletje pripravili poučno in nadvse pestro razstavo Ekosistemi Slovenije, v sodelovanju z Inštitutom Lutra v okviru projekta Live naturaviva.

V jesenskem času pa so nam prostor napolnili in polepšali s svojimi mojstrovčinami ustvarjalci iz KUD Ivan Kaučič Ljutomer, Likovna sekcija »Silvo Prelog« Ljutomer. Na ogled smo pripravili barvito likovno razstavo.

Unikatni izdelki

Ker so taki časi, da je druženje omejeno in si le s težavo medsebojno izmenjavamo doživetja in izkušnje, smo za vas pripravili pester izbor izdelkov. V naši prodajno – razstavni galeriji imamo na voljo kakovostne in unikatne izdelke, ki so nastali izpod rok naše lončarke Urške Ambrož in vam bodo obudili spomin na Prlekijo ali vas popeljali v obdobje babic in dedkov, ko se je jedlo z lončenih krožnikov in pilo iz lončenih skodelic. Izdelki so narejeni ročno in v vsakem je delček srčnosti in prleške duše.

Dobrodošli pri nas!

Iz knjige vtisov Rokodelskega centra DUO Veržej

- 4. 1. 2020
Ful lepo ste naredili! Čestitam!! (Vesna)
- 4. 1. 2020
Ste pa res ustvarjalni! (Irena)
- 6. 1. 2020
Vredno ogleda, srečno tudi naprej. (Jolanda)
- 11. 6. 2020
Zelo lepo, čisto in lepo zloženo.
- 22. 7. 2020
Hvala za vodenje. Zelo lepi izdelki in zanimiva razstava. (Nina)
- 24. 7. 2020
Zelo lepa razstava. Kratko in jedrnato. (Monika)
- 5. 8. 2020
Razstava nam čudovito približa bogastvo Slovenije in raznolikost ekosistema.
- 10. 8. 2020
Razstava je prelepa, upava da še prideva kaj. (Tia, Kristina)
- 1. 9. 2020
Končno v RC Veržej. Pridni ste. Pohvalno!
- 18. 9. 2020
Navdušena sem, zelo lepo.
- 22. 9. 2020
Vsi smo zelo zadovoljni. (8.a Pink panterji)

Dokler sami sebe ne sprejmemo, se ne moremo spremeniti

MARJETA BEC

V tokratni intervju smo povabili Julijo Pelc, psihoterapevtko in gestalt terapevtko, ki je bila letos tudi gostja duhovnih tednov za družine v Veržeju.

Julija, se nam lahko na začetku na kratko predstaviš? Kdo si, od kod prihajaš?

Sem Štajerka, živim pa na Gorenjskem. Imam družino, moža in tri otroke. Ena hči je že poročena in sem jeseni postala babica, česar se neizmerno veselim. Imam čudovit poklic. Celo življenje se srečujem z ljudmi, otroki - majhnimi in velikimi in njihovimi starši, katerim lahko za nekaj časa postanem sopotnica na njihovi poti odraščanja in raziskovanja, kako premostiti ovire, na katere naletijo v življenju. Zase bi rekla, da sem večna učenka, željna dodatnega znanja, poglobljanja razumevanja sebe, da bi bila ljudem lažje v pomoč na njihovi poti samoraziskovanja.

Kako si se pa odločila za ta poklic?

Za psihologijo sem se odločila v gimnaziji, ko še nisem imela ideje o samem poklicu. Rada sem bila v bližini otrok, sem si pa želela, da moj poklic ne bi bil vezan samo na

otroke. In pri tem se mi je zdela psihologija takšna izbira, ki mi nudi oboje. Šele tekom študija sem spoznavala, kaj psihologija v resnici je. Največ pa sem se naučila v službi. Začela sem v osnovni šoli, kjer sem delala 26 let. Kar veliko razredov sem ponavljala. Potem sem bila nekaj let v zdravstvu, zdaj pa sem na samostojni psihoterapevtski poti, sodelujem pa tudi pri programih varne vožnje za voznike začetnike in programih vadbe varne vožnje za voznike s kazenskimi točkami. Sem tudi supervizorka. Znanja in izkušnje rada prenašam strokovnjakom v različnih poklicih, rejnikom in bodočim terapevtom.

Že šest let sodeluješ z AMZS na Vranskem in delaš z vozniki. V čem je to tvoje delo specifično?

Ko sem šla na Vransko na usposabljanje, sem ugotovila, da lahko tudi na tem področju nekaj prispevam. Videla sem namreč, kako pomembno vlogo imamo, da ozaveštimo tako mlade kot bolj izkušene voznike o dejavnikih varne vožnje. Programi varne vožnje pomagajo voznikom pridobiti izkušnjo ukrepanja v različnih situacijah v prometu, v skupinski delavnici pa je v središču pogleda človek kot voznik. To je tista točka, ki je mene pritegnila.

Kakšni vozniki smo Slovenci?

Imamo še veliko prostora za izboljšave :-). Vsaka nezgoda ima za sabo paleto posledic - veliko (ne)vidnih žrtev, ki nosijo to breme skozi celo življenje. V promet prihajajo vedno nove generacije, ki jih moramo naučiti najprej sobivati v življenju in prevzemati odgovornost zanj, za svoje odločitve, da lahko potem to udeležijo tudi v prometu. Zdi se, da nekateri potrebujejo res dolgo učenje v pozno odraslost.

Kako se pa na cesti odraža dejstvo, da današnje generacije

mladih ne prevzemajo več odgovornosti za svoja dejanja, ker za vse morebitne težave poskrbijo starši?

Mnogokrat se ljudje jezijo na druge voznike, trobijo, preklinjajo... imajo veliko neustrezne neverbalne komunikacije, sporočajo: s tabo je nekaj narobe, z mano pa je v resnici vse v redu. Prelevijo se v policiste v civilu. Nekateri načrtno izrivajo voznika z voznega pasu, se lepijo na zadek vozila, prehitvajo in na hitro zavirajo - skratka, ko poslušam voznike, ki prihajajo v programe varne vožnje, se včasih sama čudim... Ne smemo pa posploševati na celo generacijo voznikov začetnikov, mnogi med njimi se zavedajo tveganja in pomena pridobivanja izkušenj, takšne, ki so »fotri svojemu očetu«, zrejši od tistih, ki naj bi jim bili v vzgled. Prelaganje odgovornosti na drugega je lahka pot, da se ne soočiš s sabo, ampak prevališ svoje slabo počutje na drugega. To je nezrela drža, ki je ne moremo enačiti le z mladimi vozniki, žal je prisotna v vseh generacijah, na cesti, v medosebnih odnosih v družini in drugje.

Katera čustvena stanja, bolezni, nas naredijo nezanesljive voznike? Vsi vemo za alkohol in droge.

Za varnost sta pomembni kakovostno psihično in fizično stanje. Več kot je obremenitve v našem življenju, bolj bi morali presojeti, ali je varno stopiti v avto ali ne. So posamezniki, ki doživljajo vožnjo kot mesto sprostitve. Zelo jezni gredo v avto, da se bodo pomirili. Znano je, da naš razum, ko smo čustveno preplavljeni, ne deluje enako kot takrat, ko smo čustveno umirjeni in spočiti. Primer: zgodba osebe, ki nikoli ni vozila opita, enkrat samkrat, ko pa se je zgodilo, da je sedla za volan opita, je povzročila prometno nesrečo s smrtnim izidom. To je breme, ki ga nosiš celo življenje. Zaradi sicer pomembnega kriznega dogodka se je oseba opila, se usedla v avto... in povzročila niz novih posledic, ki doživljenjsko zaznamujejo njo, svojce in prijatelje žrtve in povzročitelja prometne nesreče. Zato je zelo pomembno, da se v življenju naučimo obvladovati stresne situacije, imeti strategije samouravnavanja svojih čustev in nadzor nad izbiro vedenja, odzivanja. Tudi ko se ne odločiš, se odločiš!

Kako pa je s starejšimi vozniki?

So zelo izkušeni, previdni, in malo bolj počasni. Če ni zdravstvenih omejitev, z izkušnjami še nekaj časa lahko nadomeščajo daljši odzivni čas zaradi počasnejših refleksov. Ko pa pridejo bolezni, je pomembna vloga svojcev, ki naj vzpodbudijo obisk pri zdravniku in imajo nadzor nad uživanjem specifičnih zdravil in vožnjo. Res pa je, da večkrat takšna pobuda ni sprejeta z razumevanjem. Izguba vozniškega dovoljenja predstavlja starejšim izgubo samostojnosti, neodvisnosti, mobilnosti in zmanjša občutek svobode, kar so vse pomembne psihološke potrebe.

Zakaj je med mladimi vozniki toliko prometnih nesreč?

Mladi niso najpogostjeji povzročitelji prometnih nesreč, je pa le-ta žal najpogostjeji razlog njihove smrti. Mladost sama po sebi prinaša poudarjeno potrebo po dokazovanju, tveganju in doživljanju ugodja. Avtomobil je prostor, kjer do tega prideš na lahek način. Če mlad človek nima izpolnjenega življenja z drugimi možnostmi,

kjer se potrdi in dokaže; da se s prijatelji zabava na zdrav način, da je prepojen s hormoni sreče in zadovoljstva - tudi preko športa, druženja in hobijev, potem je avto bolj sredstvo do teh ciljev kot cilj sam po sebi. Daniel Siegel pravi, da je od 12. do 24. leta najnevarnejši čas za preživetje, ker v tem času še ni zrelosti, ki se pričakuje od odraslih - zmožnosti samouravnavanja, odpovedovanja ugodju, da predhodno razmislimo, preden sprejmemo odločitev o ukrepanju. V tem obdobju deluje psihološki mehanizem nerealnega optimizma. Gre za bazično zaupanje v človeku, da se bo zate življenje dobro izteklo. V prometu se to »preobleče« v prepričanje: meni se nesreča ne bo zgodila. Poglej, koliko je »pleha« na cesti, da bi ravno jaz doživel nesrečo... Tako si ti vozniki privoščijo preveč drznosti in zato so tako ranljivi.

Če se dotakneva področja vzgoje: starši smo, oziroma bi morali biti, zgled svojim otrokom. Kaj moramo starši delati pri sebi, da smo lahko dober zgled otrokom?

Poznati moramo sebe, se poglobiti vase. Ljudje smo si različni po osebnosti, pa tudi po vrednotah, ki jih živimo znotraj nekega družbenega okolja. Prepoznavanje sebe, lastnih prepričanj in vrednot - kako delujemo v svetu danes - nam bo pomagalo uravnati same sebe. Človek ima izjemno sposobnost in priložnost zreti v svoje ogledalo (reflektiranje) in opazovati, kako s svojim načinom sooblikujemo odnose. Starši in zakonci, ki si vzamejo čas, kot tokrat na duhovnem tednu, negujejo prav to večino in s tem ustvarjajo okoliščine, katerih posledica je boljši odnos in komunikacija, več povezanosti in dopuščajočje avtonomnosti. Na ta način so lahko dober vzgled tudi svojim otrokom.

Zakaj se izogibamo pogledu vase? Večinoma se začnemo ukvarjati sami s sabo šele, ko gre nekaj v družini zelo narobe.

Naši kulturi to ni lastno. Da bi pogledali sami vase in to prenašali znotraj družine in v delovna okolja. Usmerjeni smo k nalogam, k cilju. Se ne ustavimo. Če bi se ustavili, bi morda ugotovili, da imamo pomembno vlogo pri tem, da nekaj ne gre takoj naprej, kot bi želeli. Lahko ugotovimo, da se sami ne počutimo dobro, lahko smo razočarani sami

nad sabo. To niso prijetna čustva za nositi. Rušijo podobo o nas samih, kot smo jo zgradili. Ta podoba je lahko nerealna, idealna, lahko pa je celo blizu realnosti, pa nismo tega sposobni videti. Da smo že dovolj dobri. Nekateri ljudje imajo željo po boljšem, pa se pozabijo ozreti k sebi. Nekateri pa nimajo želje po napredku in so na istem mestu ter želijo, da se svet prilagaja njim. V odnosih zavzemajo držo: »Ko se bodo drugi spremenili, bom tudi jaz v redu.« V takšnih odnosih je težko vzpostaviti dialog in potrebne kompromise.

Ko imajo naši otroci izpade trme, ali so zelo žalostni, smo starši v stiski in včasih bi jim najraje zapovedali, da se umirijo. Zakaj to ni prav?

Neprijetna čustva otrok praviloma starši doživljamo osebno, kot napad na nas. Včasih kdo reče: ne smeš tega jemati osebno. Toda, kako naj tega ne jemljem osebno, če so čustva usmerjena k meni? Vendar se lahko odločimo, da vklopimo razum in si rečemo: to ni osebno proti meni, to je pot otrokovega izražanja. Lahko deluje kot nespoštovanje, je pa izraz potrebe otroka. Če jim ne dovolimo, da izražajo neprijetna čustva, jih otroci obračajo k sebi in potem v sozvočju z drugimi obremenitvami pride tudi do čustvenih motenj, anksioznosti, depresije, samopoškodovanja... ali pa na drugi strani do prekomerne prijaznosti, da bi dobili pozornost in potrditev. Družin, ki ne spodbujajo pogovora in ne zmorejo reševati konfliktnih situacij, navzven pa ohranjajo držo, kot da je pri njih vse v redu, ki so obremenjene s tem, kaj bo okolica menila o njih, ne zmorejo zagotavljati otrokom ustrezne podpore, ko se le-ti srečujejo z izivi odraščanja, reagirajo pa lahko z uporom in neprilagojenim vedenjem.

Verjetno je jeza tudi del razvoja?

Seveda. Jeza je eno od osnovnih čustev, ki nas usmerja v ravnanje, ukrepanje, da se soočimo z oviro. Nastopa v primeru oviranosti, neugodja. Razvojno se pojavi že v starosti 6. - 8. mesecev - razvoj se okrepi ob vstopu v šolo, ko je na vrhuncu razvoja tako jeza kot čustvo strahu. V uporništvu jo prepoznamo tudi v mladosti. Pomembno je, da ima otrok oziroma mladostnik v tem obdobju na drugi strani dovolj trdnega (in ne togega)

odraslega, ki mu nudi oporo. Pri tem discipliniranje ni prava pot. Če ne iščemo kompromisov in vsilimo svojo voljo, bo otrok našel drugo področje, kjer se bo upiral. Za starše je najbolj pomembno, da se ne umaknejo, da ne bežijo, ampak z mladostnikom zdržijo. Razvojne naloge, ki jih morajo odraščajoči otroci opraviti, so velik posel. Njihov svet čez noč postane nestanovit, so v neravnovesju, polni notranjih konfliktov, ki se navzven pogosteje kažejo kot jeza, zavračanje, nestrpnost, »sikanje«. Vse to je posledica notranjega viharja. Če starši ostanemo samo na ravni vedenja, ki ga vidimo, ostajamo na površini in se zatakemo v konfliktu. Za mlade je značilno, da se zapirajo v svoj svet intimnosti, razmišljanj in čustvovanj. In seveda tudi v svojo sobo. Vrata njihove sobe predstavljajo mejo spoštljivosti med notranjim in zunanjim svetom. Mnogim staršem bo lažje, če se bodo zavedali, da to obdobje mine, da ni nič narobe ne z otrokom in ne z njimi kot starši. Moj nasvet: nikakor ne snemajte vrat s podbojev.

Najstnik v stiski se ponavadi zapre, umakne z besedami: pusti me pri miru. Kako naj takrat starši odreagiramo? Spoštujemo njegovo željo ali se mu skušamo približati?

Ponudimo svojo pomoč in spoštujemo željo, da mladostnik rabi umik v svoj prostor. Tudi če dolgo ostane zaprt v svoji školjki, spoštljivo pristopimo. Spoštljivost mladostniku pove, da je za nas vreden, pomemben in da ga kot osebo jemljemo enakovredno. V taki situaciji je spoštovanje mladostnika izraz naše ljubezni do njega.

Če starši ne zmoremo mirne reakcije na stiske otrok, je čustven (tudi jezen) odziv verjetno vseeno boljši kot ignoriranje otroka?

Tudi čustven ali manj primeren odziv je vseeno boljši kot ne-odziv. Vselej imamo možnost, da ga popravimo. Naš odziv nudi otroku odboj, v katerem vidi sebe in se čuti v stiku, ki lahko, tudi če ni dober, omogoča potencial, da se pogovarjava naprej. Če ni stika, dotika, ni odnosa. Brez odnosa pa ni napredka. Ljudje hrepenimo po stiku z drugimi. Biti prezrt je zelo boleče. Če te tebi najpomembnejša oseba vztrajno ne vidi, je to globoka rana, ki jo je težko zaceliti. Spre gledan

otrok se nauči, da se lahko zanese samo nase in da življenje v odnosu z drugimi ljudmi ni varno. Tak otrok in kasneje odrasel hrepeni po ljubezni, sprejetosti, je veskozi na preži, ostane v senci in lahko postane predmet zlorabe.

Kakšna je razlika med sočutnim starševstvom in permisivnostjo?

Primer: otrok si pred kosilom zaželi bonbon. Ker mu ga ne damo, znori in se vrže po tleh. Permisiven starš bo takemu otroku takoj dal bonbon in čez 10 minut še enega, samo da se otrok umiri. Sočuten starš bo opazil otrokov bes, kar ne bo težko :-) in bo ta čustva poimenoval: vidim, da si jezen, kaj bi rad? Če je otrok dostopen za pogovor, se bo izrazil in starš bo slišal njegovo željo in potrebo, mu dal vedeti, da razume njegovo željo, ampak bo hkrati povedal, da je čas kosila in da dobi bonbon lahko po kosilu. Sočutno starševstvo pomeni, da se ustavimo, nagovorimo reakcijo

otroka, jo prevedemo v potrebo, sprejmemo njegova čustva in postavimo okvir, kdaj bo ta potreba morda lahko uresničena. Pri tem je pomembno, da otroka ne kaznujemo zaradi njegovo reakcije (izpad trme). Posledica je že to, da ne dobi bonbona, glede načina komunikacije, pa mu umirjeno rečemo, če lahko ponovi, ker ga ne razumemo dobro. Na ta način pomagamo otroku uravnati čustva, pomeni pa tudi, da jih moramo najprej tudi sami pri sebi.

Smo starši lahko sočutni do otrok, če nismo sočutni do sebe?

Starši smo lahko sočutni do otrok, pri čemer ni nujno, da smo enako sočutni tudi do sebe. Gremo preko sebe za otroke, sami do sebe pa smo lahko še pretirano kritični, nestrpni. Narobe pa je, kadar svoje neuresničene načrte skušamo uresničiti skozi svoje otroke ali ko tisto, kar čutimo sami do sebe, očistamo svojim otrokom. Sočutnost je

pomembna sestavina kakovostnih medosebnih odnosov, ki se je bodo otroci učili od nas odraslih, zato je pomembno, da smo sočutni, blagi in dopuščajoci, sprejemajoči do sebe in da znamo začutiti drugo osebo, se vživeti v njeno situacijo in se odzvati z dopolnjujočim, komplementarnim čustvom, dejanjem.

Ljudje radi bežimo od negativnih čustev, se ne želimo soočiti z njimi, jih sprejeti kot del sebe. Zakaj je temu tako?

Negativna oz. neprijetna čustva so z vidika preživetja pomembna, saj so varovalka. Dajejo informacijo o neki nevarnosti ali o tem, da nekaj potrebujem, pa tega ne dobim. Pomagajo nam, da začnemo razmišljati o spremembah. Tudi v odnosu je to pomembno. Neprijetna čustva ali kritiko je potrebno sprejeti, se o njih pogovarjati in razmišljati, kaj lahko naredimo, da bi bilo drugače. Govorijo o nekih nezadovoljenih potrebah, pričakovanjih, ki jih

morebiti drugi niti ne pozna. Ko poznamo in sprejmemo svoje pomanjkljivosti, imamo možnost, da rastemo. Dokler sebe ne sprejmemo, se ne moremo spremeniti.

Mogoče za konec najinega pogovora; kakšni spomini ti ostajajo na letošnje poletje v Veržeju?

Spomin na Veržej mi zariše mogočnost stavbe in košatih dreves, pod katerimi v senci slišim pesem, smeh, molitev in igro otrok. Spomnim se srčnosti in odprtosti ljudi. Občutka, da je vsak dobrodošel, zaželen, ima mesto in je v tej skupnosti lahko viden in slišen. V besedi ali molku, bližini ali razdalji. Kako pomembno je vse to isto imeti tudi v družini in skupnosti v vsakdanjem življenju, saj nam omogoča uravnovežiti povezanost in pripadnost, graditi samostojnost. Želimo, da jo otroci ponesejo s seboj v življenje. A najprej jo potrebujemo sami zase tudi odrasli, da bi zmogli rasti tako v partnerstvu kot v družini. Ti cilji se ne uresničijo sami po sebi, tudi jih ne moremo izsiliti. Lahko pa si prizadevamo vsak dan ustvarjati okolščine, ki bodo v otrocih, mladih in odraslih krepile zavedanje o pomenu ljubeče naklonjenosti, odgovorni izbiri besed, pomenu zaupanja, vredno(s) ti učenja in (samo)discipline. Veržejsko poletje bo ob letu osorej ponovno cvetelo.

V mojem spominu še danes diši.

Draga Julija, hvala za vse podeljene misli in vpoglede. Verjamem, da bodo naši bralci našli nekaj zase v teh vrsticah in upam, da se naše poti še kdaj srečajo.

Ženska na polno

MOJCA GIACOMELLI
ŽIVA ŠTIGLIC

Sredi vsakdanjega življenja, druženja s številnimi prijateljicami in znankami ter vsaka preko svoje osebne bogate zgodbe sva spoznali, da se vse ženske, ne glede na stan, starost ali okoliščine, srečujemo z istimi temeljnimi hrepenenji, dvomi in iskanji. Ker imava osebno izkušnjo, da Jezus ozdravlja, nasičuje hrepenenja in daje odgovore na vsa vprašanja ženskega srca, sva imeli pogum odgovoriti na navdih Sv. Duha in sestavili prvi vikend seminar Privlačna, ki je bil izveden marca 2016 v Veržeju ob duhovnem spremljanju Petra Pučnika, s katerim še danes z veseljem sodelujeva. Po navdušenju prvih udeleženk sva dobili potrditev, da sva na pravi poti. Sledili so še drugi programi in dogodki, še vedno pa z veseljem pripravljava nove, glede na potrebe, s katerimi se srečujeva. Kaj vse lahko najdete v okviru Ženske na polno?

Seminarje sva začeli snemati, da so sedaj dostopni vsaki kot spletni seminarji ter tako na voljo tudi tistim, ki jim razmere osebne udeležbe ne dopuščajo.

Ker imava osebno izkušnjo, da Jezus ozdravlja, nasičuje hrepenenja in daje odgovore na vsa vprašanja ženskega srca, sva imeli pogum odgovoriti na navdih Sv. Duha.

V okviru Ženske na polno potekajo skupine za učenje notranje molitve ter krščanske meditacije Pelji me globlje. Gre za tedensko srečevanje ob Svetem pismu, število udeleženk pa je omejeno, kar nam omogoča bolj intenzivno delo. V teh skupinah izkušamo ozdravljajočo moč Božje besede in moč skupnosti.

Razvili sva letošnji paket za ženske skupine, ki z naslovom Obdarjena ... druga drugi dar. Sestavljajo ga priročnik z navodili in video gradivom ter en poldnevni seminar. Razvili sva ga z namenom, da bi tako vzpodbudili in pomagali ženskam, da se redno srečujejo v svojem domačem okolju. Prav vsaka, tudi popolnoma neizkušena, lahko ob podpori tega paketa organizira in vodi skupino za ženske. Prve skupine že potekajo in veseli sva, da so odzivi zelo lepi ter da izkušamo, da smo res, kot pove ime paketa, druga drugi dar.

Vsako nedeljo vodiva molitveno skupino v Ljubljani. Ker pa trenutne razmere srečevanj ne dopuščajo, sva pričeli najino molitev za vse ljudi in potrebe tedensko snemati. Molitve in tudi nekateri drugi krajši

posnetki so dostopni na najinem YouTube kanalu in socialnih omrežjih Ženske na polno.

V letu 2021 načrtujeva 4 nove vikend seminarje v Veržeju: 26.–28. 3., 4.–6. 6., 27.–29. 8. in 8.–10. 10.

V Veržej se vedno radi vračava zaradi gostoljubja, odlične hrane in namestitve. Predvsem pa sva hvaležni, da lahko sodelujeva s Petrom Pučnikom, katerega duhovno vodstvo doda piko na i vikend seminarjem.

Več o programih, seminarjih, spletnih seminarjih in skupinah Ženska na polno najdete na najini spletni strani zenskanapolno.si, na Facebooku Ženska na polno, instagramu [@zenskanapolno](https://www.instagram.com/zenskanapolno) in na YouTube kanalu Ženska na polno.

Veseli in hvaležni sva, da sva lahko del te zgodbe, saj sva pričeli številnih življenjskih preobratov in ozdravljenj udeleženk ter njihovih bližnjih. Hkrati pa izkušava, da to delo spreminja tudi naju in najini življenji. Želiva si, da bi bili vedno Božji orodji.

O nama

Mojca

Ko sem bila sredi študija farmacije, stara 21 let in brez večjih problemov, sem v iskanju smisla življenja in brez vsake verske podlage doživela moč in resničnost Jezusove ljubezni. To, da Jezus ljubi prav mene, Mojco, me je pretreslo do dna in nasitilo mojo temeljno lakoto po Ljubezni. To je bilo to, po čemer sem ves čas hrepenela. Predstavljala sem si, da bo sedaj, ko sem našla, kar sem iskala, moje življenje že skoraj pravljica. Ob dveh otrocih sem na farmaciji diplomirala in nato po dolgem razmisleku ostala doma in se posvetila družini.

Po trinajstih letih zakona in petih otrocih pa se je, dan pred božičem, odšel moj mož, moja ljubezen. Vendar je ta bolečina, ki je bila sprva moj največji poraz, postopoma prerasla v mojo največjo zmago. Prav zaradi nje sem stopila na pot ljubezni do sebe, odkrila svojo poklicanost in zaživela še globlje prijateljstvo z Bogom. Dolgoletna trda šola življenja iz Božje previdnosti me je izklesala v zaupanju vanj in v zavedanju, da lahko sredi kakršnih koli okoliščin živim polnost in veselje. Ustanovila sem Center Živi na polno, nato pa je nastal še Zavod Živi na polno, ki ga vodim. Ob molitvi nad posamezniki in pogovorih pa je nastala ideja za Ženska na polno, ki sva jo z Živo z veseljem spravili v življenje. Imam delo, v katerem uživam. Hvaležna sem, da sem lahko pričala številnim spremenjenim življenjem.

Vesela sem, kadar se zberemo v krogu naše družine, uživam v srfanju, plesu, druženju s prijatelji, branju knjig, smučanju, molitvi in množici drobnih dnevnih radosti.

Rada živim in sem srečna.

Živa

Sredi visokoletečih načrtov o karieri v odvetniški pisarni in uspehu nekje med Ally Mcbeal in Mattlockom me je sredi izkušnje hude izgorelosti pretresel Jezus. Izkusila sem ljubezen, o kateri sem prej le brala in prepevala pri mašah, in končno doživela polnost, po kateri sem vedno hrepenela. To mi je dalo moč, da sem izstopila

Na vikend seminarje prihajam, ker so mi vsakič znova všeč. Sproščeno vzdušje, ki spremlja Mojčino in Živino podajanje različnih tem, je tudi strokovno in prežeto s primeri iz vsakdanjika (meni v popestritev in lažje razumevanje). Posebno doživetje je tudi molitev nad posamezniki, slavljenje in prejete milosti. K popolnemu zadovoljstvu pa pripomorejo še dobra hrana, lep ambient in sprejetost v Marianumu v Veržeju.

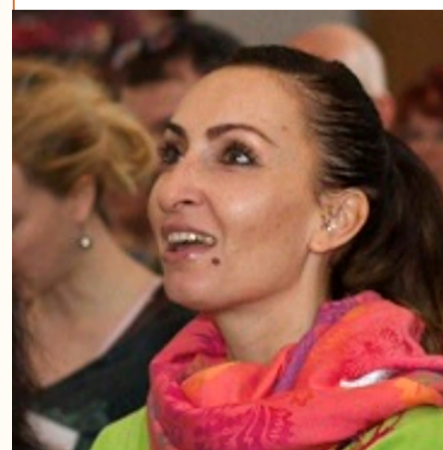
Milena Vodušek

iz izčrpavajoče bitke za karierno dosežke, ki mi nikoli ni prinesla izpolnitve, a sem kljub temu verjela, da je pot do sreče. On, ki vse obrne v dobro, je v dobro obrnil tudi mojo izgorelost – študij prava sem končala in trenutno sem zaposlena kot pravnica, a sem (mimo vseh svojih predstav) odkrila, da je moja resnična strast in poklicanost delo z ženskami in evangelizacija. Rekla sem ja pustolovščini z Jezusom in izkušam, da je divje, strastno in polno veselja – popolno nasprotje

Že kar nekaj seminarjev Ženske na polno sem doživela in na vsakem se je v meni zgodil nov premik. Na različnih področjih in vsakič drugače. Enkrat je bil močan dotik Jezusa na področju moje rane zavrženosti, drugič sem se začela doživljati kot kraljeva hči, tretjič sem se zavedla, koliko nežnosti imam kot mamica, čeprav sem se zmeraj počutila bolj kot gorila ... Kot deklica se veselim vsakega novega seminarja, ker z odprtim srcem komaj čakam, kaj mi bo Jezus podaril preko Mojce in Žive, duhovnika Petra in udeleženk, ki jih tam srečam, spoznam.

Maja Zupan

običajnih stereotipov krščanskega življenja. Jezus me je razcvetel v lepoti, za katero nisem verjela, da je v meni, in mi pokazal, da sem brezpogojno ljubljena. Uživam, ko z Mojco na različnih programih in skupinah ženske spodbujava v njihovem razcvetu, lepoti in polnosti življenja. Rada potujem, planinarim, lenarim :,), dobro jem, se družim, poskušam nove stvari, kajtam, predvsem pa v zadnjem obdobju z vsem srcem plešem. In strastno sem zaljubljena v ž(Ž)ivljenje!

Ta seminar je bil odgovor na mojo molitev. Pojavil se je ravno v trenutku, ko sem brala knjigo na to temo in nisem vedela, kako naj si sama pomagam. Nimam besed, s katerimi bi opisala to doživetje. Bilo je, kot bi počivala v Božjem naročju. Kot zatišje, kjer me želi okrepiti in me oborožiti za boje, ki me še čakajo. To je bil zame uvod v generalno čiščenje mojega življenja, posebej tudi sveta spoved, ki je pika na i. Bog preko tega seminarja resnično osvobaja in se vsake od nas dotika na poseben način, tudi če tega v tistem trenutku ne čutimo.

Juta Sterle

»Ura ni več pomembna. Imamo mnogo druženj, pogovorov, tekmovanj v igrah in obilo smeha.«

IRIS BALAŽIČ

Včeraj je zgodovina, jutri je skrivnost, danes je blagoslov.

Zelo pomembno se mi zdi, da živimo za trenutek. Svoji novi ekipi sem se pridružila letos v mesecu marcu kot vodja rokodelskega centra. Želela sem se naučiti kaj novega in doprinesti kake sveže ideje. S čudovitimi sodelavci nam je ostalo zelo malo časa za spoznavanje, saj so že po slabem mesecu razglasili epidemijo in smo bili primorani naš drugi dom zapreti.

Čas, ko smo bili doma, sem izkoristila za svojo družino. S partnerjem Boštjanom in sinom Maticem smo se še bolj povezali. Skupaj smo opravljali dnevna opravila po stanovanju in se privajali na šolo od doma. Po začetnih težavah s slabo internetno povezavo in nedelovanju Arnesove spletne strani smo po nekaj dneh ujeli vsakodnevni ritem in se vrnili v ustaljene tirnice. Ker je bil čas spomladanskega prebujanja, smo poskrbeli za vrt, postorili pa smo tudi tiste malenkosti, ki jih običajno odlašamo in nam potem vedno zmanjka časa, da bi jih postorili. Ob večerih smo si krajšali čas z družabnimi igrami ali peko peciva. Skupaj smo premagovali vse izzive, ki nam jih je prinesel vsak dan.

Po preklicu epidemije smo obiskali starše, ki smo jih med epidemijo zelo pogrešali. Še dobro, da imajo telefone in smo se lahko vsakodnevno slišali in jih povprašali po zdravju in počutju. Njihova topla in umirjena beseda nas je pomirila in lažje je bilo sprejeti dejstvo, da se ne smemo družiti.

Vrnili smo se tudi v službe, česar smo se razveselili, in se spet po daljšem času videli s sodelavci. Tempo življenja je postal hitrejši in potrebovala sem par dni, da sem se prilagodila novemu ritmu. Skupaj s sodelavci smo predajali in delili naše znanje ter večino obiskovalcem rokodelskega centra, obenem pa dajali turistične informacije gostom, ki so želeli obiskati še kakšne druge turistične točke.

Žal nam je jesenski čas spet prinesel zaplete in zaradi ponovnega zaprtja hiše smo spet doma s svojimi najdražjimi. Čas, ki ga preživljamo s svojimi družinami, je neprecenljiv, vendar se vsi radi počutimo koristne in se nam po delu že kar precej kolca.

Sem **MARKO ŠTAJNER**. Prihajam iz vasi Lomanoše v občini Gornja Radgona, kjer sem odraščal s še dvema mlajšima bratoma, Robijem in Tomažem. Že med študijem sem delal v Termah Banovci kot animator, po končanem študiju pa sem se zaposlil v Zavodu Marianum kot vodja Penziona Mavrica. Tam sem zaposlen že od odprtja, kar bo kmalu 17 let. Z ženo sva si zgradila topel dom v Borecih in imava dva čudovita otroka Miha in Saško, ki sta oba srednješolca. Ta korona čas, kot mu pravimo, smo dobro izkoristili. Ker sem kot vodja penziona kar precej odsoten, smo ta čas, ko smo vsi doma, kar precej postorili okrog hiše, predvsem tisto, kar smo že dlje časa prestavljali. Sedaj pa smo s skupnimi močmi naredili čudovita dela, na kar smo vsi ponosni, in to nas je še bolj povežalo.

Sem **ELENA SEDONJA PLOJ**. Prihajam iz Rusije, in sicer iz Moskve. Poročena sem s Slovencem. Imava dva otroka: Luka in Živo. V Sloveniji živim že okoli 8 let in zdaj stanujem v hiši v Krogu. Obstaja narodna šala: Če prideš v Krog, več ne moreš ven iz njega! 😊

V Zavodu Marianum v Veržejju sem bila na usposabljanju v lončarskem delu in zdaj sem zaposlena tukaj kot pomočnica čudoviti lončarki Urši. Govorim slovensko razumljivo, ampak ne brez zanimivih besed. Namesto besede vrvi govorim »vervički«. Mislila sem, da nagačeno žival lahko tudi imenujem »nagača«. Beseda objemi izgovarjam »objnemaški« kot pomanjševalnico v ruščini in jo rada uporabim pri pozdravu svojih prijateljev! To je moja osebna asimilacija. Ka pa te! 😊 Po poklicu sem otroški psiholog. Imam različne hobije: ples, windsurfing, košarka, prepevanje, igranje klavirja, šah in ustvarjanje iz različnih materialov. Rada spoznavam nove ljudi in upam, da ste vi radi spoznali mene! Lep pozdrav.

Sem **LIDIJA KUSTEC**, rojena Murota. Rodila sem se v Bunčanih, kjer sem preživela lepo otroštvo skupaj s starši in bratom. Leta so tekla in spoznala sem Štefana, ki me je očaral s svojimi številnimi talenti in dejavnostjo. Preselila sem se na Srednjo Bistrico, kjer sva si ustvarila prijeten dom z okolico, sad najine ljubezni pa sta bila hčerka Staša in sin Rok. Že od nekdaj sem bila navdušena nad kulinariko, zato sem se kot kuharica zaposlila v gostilni Zorko. Poklic kuharice sem opravljala z veseljem in v njem videla svojo bodočnost. Usoda je hotela, da sem se zaposlila v Zavodu Marianum v Veržejju. Prišla sem v dober kolektiv, kjer so me lepo sprejeli. So izvrstni sodelavci, polni idej, izzivov ter energije. Sreča in veselje pa sta se ustavila, ker je prišla pandemija, ki ne pojenja kljub ukrepom. Sedaj smo že nekaj časa doma v krogu družine. Imamo srečo, da je na našem dvorišču nekaj živali, ki zahtevajo oskrbo. Z veliko prošnjo se vsak večer zazremo v zvezdnato nebo in prosimo, da se pandemija umiri ter da bomo zopet zaživel mirno brez omejitev. Zavedamo se da se bo ob pravem času vse izteklo v resnično popolnost in da je vse v Božjih rokah.

Sem **ANGELCA FEKONJA** in delam kot kuharica v Zavodu Marianum dobrih deset let. Prihajam s kapelskih gričev, kjer je lep razgled na okoliške kraje. Sem žena in mama štirih čudovitih otrok in tudi že babica. Mož se tudi dobro drži. Živimo na majhni kmetiji, ki sva si jo z možem zaradi najine redne zaposlitve nekoliko prilagodila. Od živali imamo le še veselega psa in nekaj pajkov za srečo. Vedno se nekaj dogaja. Ko se je začela korona, smo ostali doma. Na začetku sem bila v skrbeh, kako bo. Naenkrat je bilo več prostega časa, ki pa ga koristno preživljam: berem knjige, ročni izdelki nič več ne samevajo, fotografije iz preteklih let so izbrane in bodo kmalu prešle v tiskano obliko. Ura ni več pomembna. Imamo mnogo druženj, pogovorov, tekmovanj v igrah in obilo smeha. Vsak dan sprti spoznavamo, da sploh ni tako slabo. Prišli smo do zaključka, da je odvisno od nas samih, kako se odzovemo in kaj razmišljamo. Lep kapelski pozdrav.

Sem **BREDA LAŠIČ**, zaposlena v Zavodu Marianum kot sobarica, doma iz Veržēja. Z možem imava dva sinova, stara 29 in 26 let. Kot družina smo zelo povezani, dobro se razumemo in si stojimo ob strani. V tem korona času, ko smo doma, smo se še bolj povezali. Jaz imam kot mama in žena zdaj še več časa za razvijanje mojih najdražjih. Sama pa najdem čas za reševanje križank in ogled lepega filma.

Sem **KLAUDIJA ŠTAJNER**, nekateri me poznajo po mojem dekliškem priimku Reiter, moj rojstni kraj pa je majhna vas v občini Križevci, in sicer Kokoriči. Imam starejšo sestro Tadejo in mlajšega brata Erika. Po končanem šolanju sem se zaposlila v podjetju Pušenjak v Cezanjevcih, kjer sem delala 13 let, nato pa sem šla novim izzivom naproti in se zaposlila v Zavodu Marianum Veržej kot računovodja, kjer še danes z veseljem opravljam svoj poklic. Tam sem spoznala tudi svojega moža Marka, ki je prav tako zaposlen v Zavodu Marianum.

MANICA SUŠEC

Ni lahko predstaviti ali opisati samega sebe. To najbolj znajo tvoji prijatelji, sorodniki ali neprijatelji. Ker sem po naravi zelo skromna, mi je zato še težje. Najraje se predstavljam s svojimi dejanji, s svojimi izdelki in nastopi. Nekoč mi je najboljši prijatelj Marko Kočar dejal: "Tako skromna si do sebe, a tako bogata za druge." Manica je moje ime, s starši, hčerko, dvema psičkama ter muco živim v Borecih. Po poklicu sem aranžer, moja poklicna pot je večinoma potekala v Murski Soboti, kjer sem bila zaposlena v trgovinah kot aranžer prodajalec. Že kot malo deklenco so me starši in sosedi naučili raznoraznega rokodelstva, v čemer še danes neizmerno uživam. Prav tako stopam po očetovih stopinjah na področju kulture. Oče je bil v mladosti aktiven v kulturi, plesal je pri folklori in igral v gledališču. Tudi sama sem pred leti postala aktivna članica KUD Križevci, za kar sem lansko leto prejela občinsko priznanje. Sem vodja folklorne in gledališke sekcije, plešem pri folklori, igram v gledaliških predstavah in skečih, ki jih tudi sama pišem, sem tudi režiser in scenograf. Aktivno sodelujem tudi v literarni sekciji z nastopi in pripravami prireditev. Sodelujem še v sekciji za ohranjanje kulturne dediščine in še kaj. Že več kot 35 let sem aktivna v domačem gasilskem društvu, sem tudi v odboru vaškega rdečega križa. Pred nekaj leti sem postala tudi aktivna v društvu "Kunšnih Prlekov", s katerim se predstavljamo in nastopamo po celi Sloveniji in zunaj nje. Pred leti sem se prijavila na tečaj lončarja začetnika in sploh nisem slutila, kako mi bo ta tečaj spremenil življenje. Zopet je v meni vzknila želja po rokodelskem ustvarjanju. Prav mi je prišlo vse tisto znanje, ki sem ga pridobila v mladosti. Nisem začela ustvarjati samo z glino, pač pa sem začela plesti, šivati ... Svoje izdelke sem predstavljala in prodajala na stojnicah. V času tečaja lončarstva sem spoznala prečudovite ljudi kolektiva DUO v Veržeju, kjer je tečaj potekal, in zaposlene v Zavodu Marianum. Po opravljenem tečaju sem hodila prostovoljno pomagat v lončarsko delavnico, kjer sem ob resnični mojstrici in zelo prijetni, topli osebi lončarki Urši pridobila še veliko znanja in veščin ter tudi prijateljsko povezanost. Naneslo je, da sem kot brezposelna oseba letošnjo leto dobila možnost zaposliti se v Centru DUO kot javna delavka. Zelo sem se veselila te službe, vendar so mi načrte prekržili neljubi dogodki zaradi korone. Že spomladi smo zaradi širjenja epidemije morali za kar nekaj časa ostati doma. Toda nisem počivala, ustvarjala in delala sem v svoji ustvarjalni delavnici, na vrtu, okoli hiše in se posvetila tudi gospodinjstvu.

Poletje sem preživela na delovnem mestu, kjer sem uživala v družbi strank, turistov in seveda v prijetnem ambientu svojih sodelavcev. Pa je zopet prišla korona in zopet smo ostali doma. Ker v tem letnem času narava počiva, si z družino dneve krajšamo z različnimi igrami, kot so črni peter, človek ne jezi se, zlagamo puzzle, barvamo barvanke in si pripovedujemo zgodbe iz mladosti (vse to počnemo tudi zaradi maminih bolezni, saj so to zanjo terapije – ima namreč demenco in parkinsonovo bolezen). Najraje poslušam starša, kadar se spominjata trenutkov iz svojega življenja. Vsi tudi zelo radi sodelujemo pri pripravah obrokov in pri peki peciva. Preostali prosti čas pa izkoristim za svoje rokodelske spretnosti, pletem in izdelujem noveletne okraske.

Rada bi izkoristila ta predbožični čas in vsem zaželela veliko zdravja, družinskega razumevanja, sreče, ljubezni in da bi vsak v prihajajočem letu našel ljudi, ki bi ga osrečevali, mu nudili mir in samospoštovanje. To sem namreč jaz našla v svoji družini, med kulturnimi sodelavci in nenazadnje med zaposlenimi zavoda Marianum in Centra DUO. Rada bi se vam iz srca zahvalila za vse prijetne trenutke, preživete z vami, dobri ljudje.

Moje ime je **LEONIDA SKUHALA**. Z možem Vladimirjem sva si pred 30 leti skupen dom ustvarila v prenovljeni hiši moje prababice v Ljutomeru, ki je znan po konjskih dirkah, 1. slovenskem taboru, po pionirju slovenskega filma Karlu Grossmannu in po jezikoslovcu Franu Miklošiču.

Ko so družino povečali Barbara, Jernej in Luka, sem ostala doma, da bi lažje usklajevali različne dejavnosti, treninge in tekmovanja. Tako smo skupaj spoznavali nove ljudi in kraje. Toda leta tečejo in otroci odrastejo, zato sem se odločila, da se zaposlim. Bilo me je strah, kako bo spet iti v službo, ki sem jo dobila preko javnih del v Zavodu Marianum. Hitro je strah izginil, saj nismo postali le dobri sodelavci, ampak tudi prijatelji, ki se družijo izven službe. Druženje in pestrost v službi pa je letos malo popačila korona. Več smo doma, kjer tudi ne zmanjka dela, mogoče je več časa za kakšne hobije in seveda za druženje s svojimi domačimi. Ko je šlo kaj narobe, smo nekoč rekli, da »po novem letu boljše bo«, zato upajmo, da bo res tako.

Sem **OLGA BALAZEK** in prihajam iz vasi Mala Polana. V Zavodu Marianum sem zaposlena kot kuharica. Z možem živiva trenutno sama. Imava sina in hčerko, ki sta že odrasla in živita na svojem. V teh časih, ko se soočimo s korona krizo, smo pač več časa doma in imamo tudi več časa za domača opravila, kot so temeljito pospravljanje in prenavljanje. Tako sem tudi jaz prebarvala balkonsko ograjo, pa tudi kakšna knjiga pride na vrsto za prebrati. Ob prihodu praznikov vam želim vse dobro, največ pa zdravja, kar si vsi najbolj želimo.

Sem **URŠKA AMBROŽ**, »Prlečka«, lončarka ... in pravijo, da sem bolj molčeče sorte. V 5-članski družini živimo sredi prleških gričev v Vičancih pri Ormožu. Vsi zelo radi planinarimo, 4 radi plavamo, 3 radi kolesarimo, le 2 rada kuhata, lončarim pa zaenkrat sama. Moji motivi v keramiki so predvsem podobe iz narave in vesela energija ljudi. In ker že od nekdanj rada ustvarjam, sem presrečna, da lahko v Centru DUO delim ta znanja, veselje in energijo tudi z gosti našega Zavoda Marianum in z vsemi vami.

ROKODELSKI CENTER DUO VERŽEJ HRAM ROKODELSTVA

*Ogled rokodelskega centra
Izvedba rokodelskih delavnic
Tehnični dnevi z rokodelcem
Tradicionalni in sodobni izdelki
Spominki iz naravnih materialov
s pridihom Pomurja*

*Darila za vsak dan
in za posebne priložnosti
Izdelki po naročilu*

ROKODELSKA DELAVNICA
*Lončarska delavnica, kjer izdelujemo
lastne lončarske izdelke, tudi po naročilu.
Izvajamo delavnice lončarstva in drugih
rokodelskih poklicev in veščin.*

TRGOVINA
*Izbira različnih ročno izdelanih unikatnih
izdelkov. Kakovostni, izvirni in domači,
da vam polepšajo vaš vsakdan.*

EKOMUZEJ
*Pogled skozi zgodovino rokodelstva
v Pomurju, kjer so predstavljene
različne panoge rokodelstva.*

PUŠČENJAKOVA DVORANA
*Z gostovanjem številnih razstav poskrbi,
da je v rokodelskem centru
ob vsakem vašem obisku kaj novega.*

Dobrodošli pri nas!

center duo
ZAVOD MARIANUM VERŽEJ

